

ผู้ตรวจการแผ่นดิน

สภทศวรรษแห่งการพัฒนาและท้าทาย

ผู้ตรวจการแผ่นดิน สองทศวรรษแห่งการพัฒนาและท้าทาย

ISBN	:	978-616-93433-1-8
พิมพ์ครั้งที่ 1	:	มกราคม 2563
จำนวนพิมพ์	:	1,000 เล่ม
จัดทำโดย	:	สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขที่ 120 อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 โทร. 0-2141-9100 โทรสาร 0 -2143-8341
พิมพ์ที่	:	บริษัท พี.เอส.กรุ๊ป (1954) เลขที่ 12 ซอยสุกัญญกิจ แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800 โทร. 0-2587-0699, 0-2910-2950 086-475-1354 โทรสาร 0-2587-0699

เรื่องที่ 8

อภิမหา...ค่าไฟแพง

เกาะปันหยี มีที่ตั้งอยู่ในเขตทะเลอันดามัน และเป็นส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา นับเป็นเกาะในพื้นที่ห่างไกลจากการพัฒนา โดยเฉพาะด้านสาธารณูปโภค ในอดีตการผลิตไฟฟ้าใช้บนเกาะปันหยี ใช้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าดีเซล ซึ่งดำเนินการโดยบริษัทเอกชน ต่อมา เมื่อบริษัทประสบภาวะขาดทุน จังหวัดพังงาได้ประสานงานให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

พิจารณาขยายเขตการติดตั้งระบบไฟฟ้าไปยังเกาะปันหยี ซึ่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้วางแผนการดำเนินงานไว้ 2 ระยะ คือ ระยะยาวจะก่อสร้างระบบไฟฟ้าด้วยสายเคเบิลอากาศและสายเคเบิลใต้น้ำ ส่วนในระยะสั้นได้จัดเครื่องกำเนิดไฟฟ้าดีเซลเคลื่อนที่ให้องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะปันหยีืม และให้เป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าใช้จ่ายในการเดินเครื่องกำเนิดไฟฟ้า และค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาที่เกิดขึ้น ซึ่งในส่วนนี้้องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะปันหยีได้ผลักภาระค่าใช้จ่ายในรูปของค่าไฟไปยังประชาชน ในฐานะผู้ได้รับประโยชน์จากไฟฟ้า อย่างไรก็ตาม ค่าไฟที่ประชาชนในเกาะปันหยีต้องจ่ายนั้น แตกต่างและแพงกว่าพื้นที่อื่น ๆ โดยทั่วไปคือ จะต้องจ่ายค่าไฟในทุก 10 วัน โดยมีอัตราค่าไฟฟ้าหน่วยละ 16 บาท ประชาชนต้องทนอยู่กับสถานการณ์ค่าไฟแพงกว่าพื้นที่อื่นนานนับ 10 ปี และสุดท้ายจึงได้ร้องขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับค่าไฟฟ้าสูงเกินอัตราปกติ ซึ่งสื่อมวลชนได้นำปัญหาดังกล่าวมาตีแผ่ผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งทางโทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต

เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับรู้ถึงความเดือดร้อนและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนบนเกาะปันหยี จึงได้ปรึกษาหารือร่วมกันและเห็นชอบให้มีการพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงปัญหานี้ โดยไม่ต้องมีการร้องเรียน (Own-Motion Investigation) อันเป็นการใช้อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าการกระทำของหน่วยงานของรัฐมีผลกระทบต่อความเสียหายของประชาชนส่วนรวมหรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ

อย่างไรก็ดี จากการสอบสวนของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พบว่า เกะปันหยีตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา ซึ่งได้รับการประกาศเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (แรมซาร์ไซต์) และได้รับการรับรองให้เป็นอุทยานแห่งชาติมรดกอาเซียนภายใต้ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยอุทยานมรดก

แห่งอาเซียน (ASEAN Declaration on Heritage Parks) ทำให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเกรงว่า การก่อสร้างระบบไฟฟ้าด้วยการปักเสาพาดสายเพื่อจ่ายกระแสไฟฟ้าเข้าไปในพื้นที่ป่าชายเลน ทั้งระหว่างการก่อสร้างและภายหลังการก่อสร้าง อาจส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทาง

ชีวภาพของพื้นที่ และก่อให้เกิดผลกระทบทางทัศนียภาพ รวมถึงคุณค่าความเป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียนในอนาคต และอาจเป็นประเด็นปัญหาในการเสนอแหล่งอนุรักษ์ทะเลอันดามันขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติในภายหลังได้ ซึ่งเป็นมูลเหตุสำคัญที่ทำให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไม่สามารถปักเสาไฟฟ้าบนเกาะปันหยีได้มาเป็นเวลานานกว่า 10 ปี

ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกพื้นที่เพื่อร่วมกันแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนบนเกาะปันหยี ด้วยการขอความร่วมมือจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการก่อสร้างระบบจำหน่ายเพื่อจ่ายไฟ จากเดิมแบบสาย

อากาศพันเกลียวร่วมกับสายเคเบิลใต้น้ำ เป็นการใช้สายเคเบิลใต้น้ำทั้งหมด ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ และทัศนียภาพของพื้นที่ตามความเห็นชอบของกรมอุทยานแห่งชาติฯ พร้อมกับการกำหนดแผนการดำเนินงานโครงการขยายเขตติดตั้งระบบไฟฟ้าให้เกาะปันหยี ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จประมาณเดือนมกราคม พ.ศ. 2564 หลังจากนั้นจึงจะดำเนินการเก็บค่าไฟในอัตราปกติ ส่วนการบรรเทาความเดือดร้อนเกี่ยวกับการไม่ได้รับความเป็นธรรมของประชาชนในการจ่ายค่าไฟฟ้าที่สูงกว่าอัตราปกติก่อนที่โครงการขยายเขตติดตั้งระบบไฟฟ้าจะแล้วเสร็จ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้หารือกับองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะปันหยีให้พิจารณาปรับลดอัตราค่าไฟฟ้าประเภทที่อยู่อาศัยเป็นหน่วยละ 13 บาท ส่วนประเภทร้านอาหารหรืออื่น ๆ หน่วยละ 15 บาท ไปพลางก่อน

อนึ่ง แม้ว่าในปัจจุบันการขยายเขตติดตั้งระบบไฟฟ้าให้เกาะปันหยียังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ แต่การประสานความร่วมมือของผู้ตรวจการแผ่นดินและการเร่งรัดการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ทำให้สามารถบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนในเบื้องต้นให้กับประชาชนได้ และนับว่าเป็นการดำเนินงานที่สามารถยกระดับสวัสดิการให้กับประชาชนในพื้นที่ห่างไกลและด้อยโอกาสทางการพัฒนาให้เท่าเทียมกับผู้อื่นในสังคมได้ด้วยเช่นกัน